

ශ්‍රී ලංකා විවෘත විශ්වවිද්‍යාලය

කළමනාකරණ අධ්‍යයනවේදී උපාධි පාඨමාලාව- 5 වන මට්ටම

අවසාන පරීක්ෂණය - මාර්තු 2006

කළමනාකරණ ආර්ථික විද්‍යාව - MCU 3207

කාලය පැය තුනයි (3) යි.

දිනය 2006.03.05

වේලාව - ප.ව. 01.30 - ප.ව.04.30

ප්‍රශ්න ගණන 08 යි.

වැඩ සටහන් සම්පාදනය කල නොහැකි ගණක යන්ත්‍ර භාවිතා කල හැක.

උපදෙස් - ඕනෑම ප්‍රශ්න පහකට (05) පිළිතුරු සපයන්න.

01. (අ) කළමනාකරුවෙකුට සිය තීරණ ගැනීමේදී මිල ඉල්ලුම් නම්‍යතා සංගුණකය පිළිබඳ දැනුම උපකාර වන්නේ කෙසේ ද? (ලකුණු 10)
- (ආ) වෙළඳපල මිල වෙනස්වීමට ප්‍රතිචාර දැක්වීමේ දී සැපයුම් මිල නම්‍යතාවය,
 (i) ඇඟවීම් කර්මාන්තයට හා
 (ii) තේ කර්මාන්තවලට බලපාන්නේ කෙසේ ද? (ලකුණු 10)
02. (අ) පැහැදිලි කරන්න. (i) ආදේශන ප්‍රතිවිපාකය
 (ii) ආදායම් ප්‍රතිවිපාකය (ලකුණු 05)
- (ආ) සාමාන්‍ය, බාල හා ගිගන් භාණ්ඩ සම්බන්ධයෙන් ආදායම් සහ ආදේශන ප්‍රතිවිපාක බලපාන අන්දම කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 06)
- (ඇ) මිල රු.10/- දී X භාණ්ඩයෙන් ඒකක 200 ක් ඉල්ලුම් කරයි. මිල රු.12/- වූ විට ඉල්ලුම් ඒකක 200 කින් අඩු වේ. (ඉල්ලුම් ශ්‍රිතය රේඛීය යැයි උපකල්පනය කරන්න.)
- (i) X භාණ්ඩය සඳහා ඉල්ලුම් ශ්‍රිතය ගොඩනගන්න.
- (ii) සැපයුම් ශ්‍රිතය $Q_s = 300 + 50p$ නම් සමතුලිත මිල හා ප්‍රමාණය ගණනය කරන්න.
- (iii) මිල රු.10/- විටදී මිල ඉල්ලුම් නම්‍යතා සංගුණකය ගණනය කරන්න. එම සංගුණකයේ අගය විග්‍රහ කරන්න. (ලකුණු 03 x 03)
03. (අ) සමවිච්ඡේදන ලක්ෂ්‍ය විග්‍රහය යනු කුමක් ද? (ලකුණු 05)
- (ආ) සමවිච්ඡේදන ලක්ෂ්‍යයේ නිෂ්පාදන ප්‍රමාණය $\frac{TFC}{P - AVC}$ බව ඔප්පු කරන්න.
- TFC = මුළු ස්ථාවර පිරිවැය, AVC = සාමාන්‍ය විචලනය පිරිවැය
 P = ඒකකයක මිල (ලකුණු 05)

- (අ) සමවිච්ඡේදන ලක්ෂ්‍යයේදී නිපදවන ඒකක ප්‍රමාණය හා ස්ථාවර පිරිවැය අතර ඇති සම්බන්ධය පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 05)
- (ආ) කළමනාකරුවන්ට තීරණ ගැනීමේදී **Operating Leverage** යන ශිල්ප ක්‍රමය ප්‍රයෝජනවත් වන්නේ කෙසේ ද? (ලකුණු 05)

04. සමාගමක පිරිවැය ව්‍යුහය පිළිබඳ දත්ත පහත දී ඇත.

නිමවුම්	TFC	TVC	TC	AFC	AVC	ATC	MC
0	400	0	-	-	-	-	-
1	-	60	-	-	-	-	-
2	-	100	-	-	-	-	-
3	-	130	-	-	-	-	-
4	-	180	650	-	-	-	-
5	-	-	-	-	-	-	-
6	-	-	-	-	-	-	90

- (අ) ඉහත වගුව සම්පූර්ණ කරන්න. (ලකුණු 08)
- (ආ) වහන්තරා වක්‍රය (envelope curve) යනු කුමක් ද? (ලකුණු 04)
- (ඇ) දිගුකාලීන සාමාන්‍යය පිරිවැය වක්‍රය "U" හැඩය ගැනීමට හේතු පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 08)

- 05. (අ) පූර්ණ ඒකාධිකාරී ආයතනයක් විසින් පූර්ණ තරඟකාරී ආයතනයක් පවරා ගත් විට වෙළඳපලෙහි ඇතිවනු ලබන නව තත්වය විග්‍රහ කරන්න. (ලකුණු 12)
- (ආ) ඒකාධිකරුවෙකුගේ ඉල්ලුම් ශ්‍රිතය හා පිරිවැය ශ්‍රිතය පහත පරිදි දී ඇතැයි සිතන්න.

ඉල්ලුම් ශ්‍රිතය $Q_d = 100 - 0.5 P$
 පිරිවැය ශ්‍රිතය $TC = 100 + 20Q$

- (i) ලාභ උපරිමවන මිල හා ප්‍රමාණය ගණනය කරන්න. (ලකුණු 04)
- (ii) ඒ අවස්ථාවේදී ලාභ ප්‍රමාණය ගණනය කරන්න. (ලකුණු 04)

- 06. (අ) කෙටි කාලීනව පාඩු ලබන පූර්ණ තරඟකාරී ආයතනයක් තව දුරටත් පවත්වාගෙන යන්නේ ද නැතිනම් වසා දමන්නේ ද යන්න තීරණය කරන්නේ කෙසේ ද? (ලකුණු 10)
- (ආ) "පූර්ණ තරඟකාරී වෙළඳපල සැබෑ ලෝකයේ ඉතා දුර්ලභය" මඟ එකඟ වන්නේ ද? පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 10)

07. කෙටි සටහන් ලියන්න.

- (අ) ප්‍රසාරණ මාර්ගය (optimum expansion path)
 (ආ) ව්‍යාපාරික ලාභ හා ආර්ථික ලාභ
 (ඇ) කාටලය
 (ඈ) ඉල්ලුම් න්‍යායට ඇති ව්‍යතිරේඛ

(ලකුණු 05 x 4)

08. (අ) කෙටි කාලයේදී, මුළු නිෂ්පාදනය, ආන්තික නිෂ්පාදනය හා සාමාන්‍ය නිෂ්පාදනය අතර සම්බන්ධය කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න. ඉහත විග්‍රහයට අනුව තාර්කික නිෂ්පාදකයකු සිය නිෂ්පාදනය සිදුකල යුත්තේ කුමන අවස්ථාවේදී ද යන්න පැහැදිලි කරන්න.

(ලකුණු 08)

(ආ) "නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියේ දී කෙටි කාලීන හා දිගු කාලීන යන්න කර්මාන්තයෙන් කර්මාන්තයට වෙනස් වේ." උදාහරණ දෙමින් කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න.

(ලකුණු 06)

(ඇ) $\frac{MP_L}{MP_K} = \frac{P_L}{P_K}$ විට සමාගමක් දිගු කාලයේදී ප්‍රසාරණ නිෂ්පාදන මට්ටමට ලබා ගන්නා බව මඳපු කර පෙන්වන්න.

(ලකුණු 06)